

УДК 004.77:316.4:316.77:330.34

DOI <https://doi.org/10.32782/hst-2024-20-97-20>

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ: АНТРОПОЛОГІЧНА Й ТЕХНОЛОГІЧНА СКЛАДОВА ОСВІТНЬОЇ РЕАЛЬНОСТІ

ЛЮБОВ, КАРПЕЦЬ¹
МИХАЙЛО, БЕЙЛІН²
ЮЛІЯ, КОВАЛЕНКО³

Анотація

В умовах високотехнологічної освітньої реальності відбуваються принципово нові тенденції засвоєння знань, змінюється траєкторія системи освіти для забезпечення якісної організації освітнього процесу з використанням новітніх технологій і врахуванням антропологічної складової. У статті порушуються аспекти реального й потенційного впливу високих технологій на освітній процес, адже з настанням ери інформаційних технологій використання інтернет-ресурсів у освіті стає ключовим етапом у досягненні високого рівня інформованості й освіченості. До освітньої реальності залучається багатоаспектна комунікація, завдяки якій кожний індивід, що отримав інформацію за допомогою того чи того каналу, однаково здатний брати участь у повному та ідентичному контексті дискусії, має можливість слухати і бути почутим. Інформаційні технології дозволяють долати багато фізичних перепон для комунікації (просторову віддаленість, часову), дозволяє конструювати і трансформувати віртуальну особистість. Завдяки інтернету та мобільним додаткам у процесі навчання індивід отримує можливість доступу до безлічі інформаційно-методичних ресурсів, які полегшують навчання. Технологія дозволяє створювати персоналізований навчальний контент, пристосований до індивідуальних потреб та вподобань. Адаптивні навчальні платформи використовують алгоритми для аналізу успішності та надання індивідуалізованих навчальних шляхів та зворотного зв'язку. Стрімкий розвиток комп'ютерних телекомунікаційних і інформаційних систем, засобів мультимедіа мають значний вплив на освіту і спонукають до появи нових форм викладання мов. Інтеграція штучного інтелекту (ШІ) у вивчення іноземної мови призвела до значних досягнень у тому, як люди здобувають мовні навички. Завдяки персоналізованому навчанню, зворотному зв'язку в реальному часі, доступності, іммерсійним середовищам, підвищеній зацікавленості та покращенню вимови, ШІ зробив вивчення іноземної мови більш ефективним, результативним і приємним.

Ключові слова: високотехнологічна освітня реальність, високі технології, цифрові технології, онлайн-платформи, комунікація, віртуальне навчання, мовна освіта, штучний інтелект.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями

Нагальною філософською проблемою у високотехнологічній освітній реальності є не тільки адаптація індивіда до техносередовища, але його коеволуція з технологічним середовищем, яке надзвичайно швидко антропологізується. У цьому контексті зміни та інновації, пов'язані з комп'ютеризацією та інформатизацією, постають невід'ємною складовою сучасного освітнього процесу. І тут особливо важливо не полишати поза увагою широкий соціокультурний

контекст: реальний і потенційний вплив високих технологій на людину та суспільство в усіх сферах її буття.

Ще не так давно цифрові технології в освіті сприймалися неоднозначно, навіть інколи з недовірою, а подеколи їм передрікали швидкий і безславний кінець (Култаєва, 2021). Наразі ж незаперечним є факт важливої ролі застосування високих технологій у навчанні. Сучасні виклики суспільства ще більше занурили світ освіти в цифрове поле, адже цифрові технології в освіті – одне з основних вимог часу. З настанням ери інформаційних технологій використання інтернет-ресурсів у освіті стає ключовим етапом у досягненні вагомих результатів, змінюється траєкторія системи освіти для забезпечення якісного навчання з використанням новітніх технологій. Результативність навчального процесу залежить від актуальності, точності та оперативності інформації, яку отримують у процесі навчання. Усе це досягається через комплексне викорис-

Corresponding authors:

¹ Харківська державна академія фізичної культури (Харків, Україна)
E-mail: Lubo.Karpets@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4263-7806>

² Харківська державна академія фізичної культури (Харків, Україна)
E-mail: mysh07bmv@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6926-2389>

³ Харківська державна академія фізичної культури (Харків, Україна)
E-mail: julawa09@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5736-4249>

тання новітніх комп'ютерно-інформаційних систем. Користування подібними інструментами означає необмежений доступ до інтернет-ресурсів у процесі навчання і передбачає використання електронних підручників і лекцій, відеоуроків, сучасних освітніх баз даних і тематичних довідників, навчально-методичного комплексу та предметно-орієнтованого середовища тощо. Використання соціальних мереж, цифрових медіа, різних онлайн-платформ спонукають до змін у способі спілкування, а також до нових медійних проєктів у освіті.

Аналіз джерел і публікацій. Визначаючи ступінь розробленості означуваної проблеми, зазначаємо, що аспекти, пов'язані зі змінами освітнього простору та впливу цифрових (інформаційних) технологій на навчальний процес порушувалися у працях вчених М. Ажажа, В. Андрущенко, М. Вишневецького, В. Воронкової, О. Дольської, М. Кириченка, О. Кивлюк, О. Крайнік, М. Култаєвої, М. Лепського, М. Максименюк, В. Нікітенко, Р. Олексенка, Т. Сергієнко, О. Сосніна, Д. Свириденка, С. Терепищого, А. Ярошенко, О. Пунченка, А. Череп, А. Шевченко та інших.

Цифровізацію як головну тенденцію розвитку сучасного суспільства та шляхи формування цифрової людини і цифрових компетентностей розглянуто у працях сучасних зарубіжних авторів: Е. Брінелфсона, М. Грема, К. Кевіна, С. Крістофера, Р. Курцвайла, Е. Макафі, О'Райлі, Й. Рандерса, А. Росса, Д. Роуза, Ш. Ручіра, К. Скіннера, М. Спенса, Д. Стадвелла О. Тоффлера, Р. Флориди, М. Форда, Н. Чандра, К. Швабса та інших.

Мета статті: дослідити цифрові технології організації освітнього процесу як породження високотехнологічних систем у пізнанні та розглянути віртуальну модель як складну систему, у якій взаємно перетинається природний світ людини / віртуальний світ освітньої реальності.

Виклад основного матеріалу досліджень.

Освітня реальність – це сфера життя людини, характерними ознаками якої є зв'язок з інформаційним простором. В умовах сучасного суспільства під впливом розвитку високих технологій процес озвичаєння і типізації того, що нещодавно не належало сфері освітньої реальності, значно прискорюється. Для комфортного життя у цифровому суспільстві головним є формування вміння долати цифрові ризики громадянам, для чого необхідно

здобувати компетенції, які допоможуть їм справитися з викликами і скористатися можливостями цифрової трансформації (Воронкова, Нікітенко, 2022, с. 145).

Сучасна освітня реальність заснована на роботі і впровадженні нових технологій, що дозволяє не тільки досягти «поточного» професійного рівня компетентності, але й «працює на випередження». Організація сучасного освітнього процесу орієнтована як на передачу знань, що постійно оновлюються, так і на оволодіння базовими компетенціями, що дозволяють здобувати знання самостійно.

Інформаційно-комунікаційні технології мають ключове значення на всіх рівнях освітньої реальності. Зокрема, в усіх галузях знань інформаційно-комунікаційні технології виконують одночасно функції інструментів і об'єктів пізнання. Інформаційно-комунікаційні технології забезпечують швидке накопичення інтелектуального потенціалу як одного із стратегічних ресурсів суспільства. Інноваційність, яка привноситься інформаційно-комунікаційними технологіями, через їх універсальність, стає наскрізним стержнем, що проходить через гуманітарні, соціальні, природничі, технічні науки, які впливають на формування особистості, поглиблюючи інноваційний аспект світогляду, здатність сприймати нові знання. Інформаційні технології забезпечують швидкість оновлення знань, які можна почерпнути зі світових інформаційних ресурсів, дозволяють без обмежень розширити аудиторію викладача, ігноруючи географічні кордони, максимально наблизитися до людей з обмеженими можливостями в процесі здобуття освіти. Ф. Уєбстер досить яскраво зазначив цю ситуацію: подорожі для роботи в бібліотеці чи здійснення контролю за роботою філії Європейської компанії на Далекому Сході, замінені комп'ютерним зв'язком. Варто зазначити, що такі технологічні зміни створили умови для суттєвої трансформації соціального устрою і широких революційних змін глобального масштабу (Frank Webster, с 25).

Завдяки інформаційним технологіям кожний індивід може бути залученим до освітнього процесу в різних формах і на різних рівнях (Воронкова, Нікітенко, 2022). Наразі можна констатувати те, що інтернет сприяв формуванню нової соціокультурної реальності зі специфічними формами поширення, накопичення й виробництва знань як соціального

капіталу. Сучасні високі технології трансформують освітню реальність та урізноманітнюють освітні моделі. Віртуальна реальність передбачає високі технології, що діють на основі комп'ютерної техніки, включаючи технології аудіо та відео конференц-зв'язку, гіпермедіа та інтерактивні CD-програми, віртуальні аудиторні дошки та електронну пошту тощо. Комунікативний аспект віртуального освітнього процесу пов'язаний зі створенням віртуальної реальності, яка породжується не тільки за підтримки інформаційних технологій, але й за допомогою мовних засобів, як інструменту трансформації простору і часу (Яценко, 2010).

Нині нагальним є підхід, згідно з яким технологічна ефективність знань сприймається як прямий наслідок їхньої істинності, що образ *techno science* постає одним з основних знань, а регулятором наукової діяльності стають не знання, які претендують на достовірність, а отримання ефекту, який може бути втіленим у технологію, що користується попитом.

Перш за все потрібно зазначити, що організаційно-технологічною основою сучасної освітньої реальності є інформаційні мережі, ті, що засновані на провідних електронних технологіях, глобальні комп'ютерні, космічні й телекомунікаційні канали зв'язку, обміну, виробництва і поширення інформації, організовані системно-мережовим чином між країнами, регіонами, міжнародними корпораціями, підприємствами та окремими індивідами. Інформаційні мережі формують нове глобальне інформаційно-комунікативне середовище, життя, спілкування і виробництво, створюють можливість для формування і розвитку мережових структур у різних сферах суспільного життя, зокрема й політиці, економіці, науці, культурі, побуті, безпеці.

Збільшення можливостей медійних комунікацій призвело до розширення простору освітньої реальності. Медійні комунікації стали новим власним ресурсом у сфері освіти. Усе більшої популярності набувають соціальні мережі, де можна здобути певні знання. Зокрема, саме через You Tube досить часто публікують навчальне відео. Власник TED Talks Кріс Андерсон ще у 2010 році зазначав: «... це може привести до того, що ми станемо свідками наймасовішого в історії навчання людей з досвіду інших <...> Відомо, що відео з You Tube часто показують у школах та університетах у всьому світі. Уперше в історії людство

має спільний цифровий відеоархів (Олтрейд Д., 2022, с.276). Через You Tube освітній науково-популярний контент презентує онлайн-лекції, вебінари, відеоролики наукової тематики про сучасні дослідження тощо.

Зручний доступ до освітнього контенту, новин, тематичних електронних баз даних, форумів через різні технології онлайн-освіти докорінно змінює форму подання навчального матеріалу (Олексенко, Гарбар, 2022).

Один із найзначущіших впливів технологій на освітній процес є збільшений доступ до інформації. Інтернет зробив величезні обсяги інформації, необхідної в освітньому процесі легко доступними для студентів та педагогів. Онлайн-бібліотеки, бази даних та освітні вебсайти надають ресурси з практично будь-якої теми, дозволяючи проводити дослідження та навчатися поза межами традиційних навчальних матеріалів. Коли раніше доступними були тільки навчальні посібники, то наразі є ще й сучасні освітні платформи, що розроблені спеціально для цікавого навчання, наприклад, з елементами гри.

Нині стрімкий розвиток комп'ютерних телекомунікаційних і інформаційних систем, засобів мультимедіа мають значний вплив на освітній процес і спонукають до появи нових форм викладання мов. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методи вивчення іноземної мови в Україні базуються на Загальноєвропейських Рекомендаціях Європи з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. Саме тому комп'ютерні інформаційні технології стають головним компонентом в опануванні іноземних мов.

Наразі вивчення мови набуває різноаспектності й технологізованості. Сьогодні перед нами також розкриває можливість доступу до багатомовної інформації. Водночас із класичною моделлю навчання мови з'являються й нові. В інформаційному суспільстві виокреслюється віртуальне навчання мови – мови онлайн. Виникла дихотомія класичне / віртуальне вивчення мови. У контексті онлайн, яке зараз розглядається як тренд, існують різні програми, тенденції. Однією з них, на думку Уве Бельмана, професора Вищої школи техніки, економіки та культури у Лейпцигу (HTWK) тривалою програмою онлайн-мови є програма Massive Open Online Course (MOOC). Дослідник зазначає, що у віртуальному навчанні головним принципом стає навчання через дію. У віртуальній освіті має місце комбінація класичних

семінарських занять та онлайн-засобів, а також мобільні додатки до вивчення мови. Заслуговує на увагу програма навчання, запропонована у веб 2.0 (Бельманн). Технічні можливості набувають усе більшого розмаїття, користувачам пропонуються різноманітні проекти, платформи, як, наприклад, Eng4PublicService з безкоштовного вивчення публічними службовцями англійської на мультимедійній онлайн платформі EF тощо.

На мовний простір в умовах інформаційного суспільства впливають, з одного боку, фактори власне освітнього процесу, що виступає як загальне стосовно мовного простору, а з другого – специфічні умови формування мовного простору. Метою мовної освіти уже не може бути тільки засвоєння мовних знань, умінь і навичок, основним у мовній освіті є формування здатності до участі в міжкультурній комунікації. Міграційні процеси, зумовлені розвитком інформаційного суспільства і глобалізацією, змінюють «архітектуру» мовного простору у освітньому процесі, який стає формою єдності індивідів, основою для якої є потреба брати участь у ній суб'єктів щодо опанування різних мов.

Розвиток штучного інтелекту (ШІ) та автоматизації також впливає на вивчення іноземних мов. Алгоритми машинного навчання та техніки обробки природної мови використовуються для автоматичного перекладу, аналізу текстів та генерації контенту. Чат-боти, які працюють на базі ШІ, усе частіше використовуються бізнесом для обслуговування клієнтів, а також передпрограмовані мовні шаблони та відповіді, формуючи спосіб взаємодії користувачів з технологією та впливаючи на мовні конвенції. Технології ШІ передбачають машинне навчання (ML (Machine Learning)), обробку природної мови (NLP), нейронні мережі та глибинне навчання. ШІ може адаптуватися до індивідуальних стилів і темпів навчання. Наприклад, адаптивна технологія навчання Duolingo регулює складність вправ залежно від прогресу учня. Ця персоналізація допомагає підтримувати зацікавленість і покращувати результати навчання. ШІ надає миттєвий зворотний зв'язок щодо вправ, вимови та письма. Технологія дозволяє створювати персоналізований навчальний контент, пристосований до індивідуальних потреб та вподобань. Адаптивні навчальні платформи використовують алгоритми для аналізу успішності та надання індивідуалізованих навчальних шляхів і зворотного зв'язку.

Сучасні технології здатні значно полегшити,

прискорити і навіть перетворити процес вивчення мови у своєрідну форму дозвілля, завданням якого є симуляція людського інтелекту в машинах, запрограмованих мислити і вчитися як люди. Ці машини здатні виконувати завдання, зокрема, як розв'язання проблем, розуміння природної мови, розпізнавання шаблонів і прийняття рішень. Сучасний ШІ розділяють на два типи: а) вузький ШІ (Слабкий ШІ): призначений для виконання вузького завдання (наприклад, голосові асистенти як Siri і Alexa); б) загальний ШІ (Сильний ШІ): має загальні людські когнітивні здібності, що дозволяє йому робити будь-яке інтелектуальне завдання, яке може виконувати людина. Ця форма ШІ в основному теоретична. Технології ШІ включають машинне навчання (ML (Machine Learning)), обробку природної мови (NLP), нейронні мережі та глибинне навчання.

Інструменти, такі як Grammarly і Elsa Speak, підсвічують помилки і пропонують виправлення, що дозволяє учням постійно вдосконалюватися. Доступність і зручність навчання на базі ШІ будь-коли і будь-де дозволяє користувачам практикувати іноземну мову, коли їм зручно. Ця гнучкість особливо корисна для людей, які не мають часу для традиційних занять.

Технології ШІ, такі як віртуальна реальність (VR) і доповнена реальність (AR), створюють іммерсійні середовища для вивчення мови. Ці технології можуть імітувати реальні ситуації, забезпечуючи розмовну мовну практику. Гейміфіковані додатки на базі ШІ роблять вивчення англійської мови веселим і захоплювальним. Duolingo, наприклад, використовує ігрові елементи, такі як бали і нагороди, для мотивації користувачів. Якщо говорити детально про практику мови, то чат-боти, як Replika, дозволяють користувачам практикувати розмовну англійську в неконфліктному середовищі. Ці боти використовують NLP для симуляції людської розмови, допомагаючи учням розвивати навички говоріння і розуміння. Технологія розпізнавання мови в додатках, як Elsa Speak, надає зворотний зв'язок щодо вимови, допомагаючи учням коригувати акценти і говорити більш вільно.

Інтеграція ШІ у вивчення англійської мови призвела до значних досягнень людьми здобутків мовних навичок. Завдяки персоналізованому навчанню, зворотному зв'язку в реальному часі, доступності, іммерсійним середовищам, підвищеній зацікавленості та покращенню вимови, ШІ зробив вивчення англійської мови більш ефективним, результативним і приємним. Оскільки тех-

нологія III продовжує розвиватися, очікується, що її вплив на вивчення мови зростатиме, пропонуючи ще більш інноваційні рішення та можливості для учнів по всьому світу.

Вивчаючи будь-яку мову, обираючи відповідну платформу, потрібно враховувати потреби користувача. Для повноцінного вивчення може бути недостатньо однієї платформи. Найкраще звичайно – це комплексний підхід із залученням ментора або викладача, але однозначно можна стверджувати, що сучасні технології значно полегшують вивчення іноземної мови, надаючи доступ до різноманітних навчальних ресурсів, можливість комунікації з носіями мови та використання інтерактивних мультимедійних матеріалів для покращення своїх мовних навичок.

Отже, суспільство, в якому належну роль відіграють знання та інформація, вносить істотні якісні зміни в методологію та зміст сучасного освітнього процесу. У сучасних соціальних реаліях необхідно бути активним учасником соціальних процесів суспільства, вміти користуватися його можливостями і благами, а для цього, звичайно, потрібно мати відповідну освіту і здатність постійно підвищувати рівень знань відповідно до стрімкого розвитку інформаційно-комунікаційних технологій. Тому організація освітнього процесу повинна постійно поліпшуватися шляхом вдосконалення навчальних планів, відкриття нових спеціальностей, втілення принципу «освіта через усе життя». У сучасному освітньому процесі пропонуються новітні методики і технології, які поступово віддаляють, тих, хто навчається від традиційної категорії студентів чи учнів, набуваючи нового статусу. У сучасних реаліях учасники цього процесу майже не залежать один від одного, а також від місця і часу та національних систем освіти. Завдяки інформаційно-комунікативним системам з'явилась «освіта без кордонів», яка ґрунтується на технологіях дистанційного навчання і доповнює традиційні форми новими можливостями, не властивими раніше людині. Воно забезпечує неперевершену швидкість оновлення знань, які черпаються зі світових інформаційних ресурсів, дозволяє без обмежень розширити аудиторію викладача, ігноруючи до того ж географічні кордони, максимально наблизитися до спеціальних потреб інвалідів при здобутті ними освіти (Згуровський, 2005).

Віртуальна реальність як освітня надає можливість не просто особистого контакту, а безособового звернення до значної кількості людей,

породжуючи нові ідеї, має місце створення не об'єкту, а процесу. І в такому контексті віртуальна освітня реальність постає як процес. На думку А. Гінеса відбувається переорієнтація з результату на процес, з вічності на сьогодення. У такій ситуації зароджується інновація, що стає глобальним чинником розвитку суспільства. Аналіз інновацій в освітньому процесі відкриває «один із основних механізмів вражаючих темпів науково-технічного прогресу в другій половині XX та на початку XXI століття та відповідної зміни життя людини як на рівні повсякденних поведінкових практик, так і на рівні фундаментальних світоглядних парадигм. Узагальнюючи, потрібно зазначити, що інновація в сучасному світі є тотальною відкритістю новому – в технічному, технологічному, психологічному, соціальному та інших сенсах, а екзистенціальний імператив інноваційної людини – орієнтація на майбутнє як фундаментальну світоглядну цінність (Курбатов, 2011).

У освітньому процесі віртуальна реальність постає як штучно створене комп'ютерними засобами середовище, в яке можна проникнути, змінюючи його зсередини, спостерігаючи трансформації і переживаючи при цьому реальні відчуття. Специфічною особливістю віртуальної реальності є інтерактивність, яка дозволяє замінити мисленнєву інтерпретацію реальним впливом, матеріально трансформуючим об'єкт.

Бурхливий розвиток технологій віртуальної реальності викликаний потребами в переході від актуальних до віртуальних способів передачі і освоєння інформації. Віртуально побудовані об'єкти сприймаються людиною в більш зримій формі, аніж об'єкти актуальні, відгороджені ригідними межами своєї даності і завершеності. У багатьох аспектах це пов'язано з тим, що віртуальна реальність будується за принципом “зворотного зв'язку”, що дозволяє здійснити максимальне входження людини до інформаційного простору. Сучасний соціум змінює місію, роль і поле діяльності як навчальних закладів, так і викладачів. Методологія і політика освітнього процесу світоглядно мають бути спрямовані на переосмислення основних парадигм і фундаментальних засад природи людини та суспільства і повинні забезпечувати випередження його технологічного розвитку.

Висновки

Таким чином, організація освітнього процесу на основі високотехнологічних систем базується

на перетині природного світу людини, її антропологічної складової й віртуального світу освітньої реальності. На відміну від традиційно представленого навчального матеріалу, сучасні форми подання навчальної інформації дозволяють значно збільшити обсяг матеріалу, розширивши як тематику, так і спектр його подання, полегшуючи пошук, інтерпретацію, вибір потрібного аспекту. До того ж проектування дидактики повинно враховувати інформаційно-комп'ютерні технології, орієнтувати результати навчання на формування умінь самостійно набувати знання, здійснювати різноманітні види самостійної діяльності зі зби-

рання, обробки, передачі, продукування навчальної інформації. Сучасні підходи до використання web-технологій, які постійно вдосконалюються адекватно інтенсивному розвитку науково-технічного прогресу, передбачають реалізацію інформаційної взаємодії учасників освітнього процесу в різних режимах роботи за допомогою інтернету. Застосування таких засобів в освіті суттєво підвищує мотивацію навчання, забезпечує самостійність під час вирішення навчальних завдань, розвиває вміння користування засобами інформаційних та комунікаційних технологій, навички мережевої взаємодії.

Список використаних джерел

- Воронкова В. Г., Нікітенко В.О. Філософія цифрової людини і цифрового суспільства: теорія і практика : монографія. Львів-Торунь : Liha-Pres, 2022. 460 с.
- Згуровський М. Шлях до інформаційного суспільства – від Женеви до Тунісу. *Дзеркало тижня*, 34 (562), 2005. С. 4–6.
- Карпець Л. А. Освітня реальність інформаційного суспільства: монографія. Харків : Оберіг, 2015. 387 с.
- Култаєва М. Д. Освіта як диво і розчаклована реальність. Духовно-інтелектуальне виховання і навчання молоді в ХХІ столітті, 2021. № 3. С. 20–23.
- Курбатов С. Дистанційна освіта як сутнісна складова інноваційної діяльності. *Філософія освіти*. №1-2(10), 2011. С.305-311.
- Олексенко Р., Гарбар Г. Зарубіжний досвід цифрової трансформації освітніх систем сучасного суспільства. *Цифрова трансформація соціоекономічних, управлінських та освітніх систем сучасного суспільства* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 23–24 листопада 2022 року / ред.-упорядник д.філософ.н., проф., В. Г. Воронкова. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2022. С.292-297.
- Олтрейд Д. Нове мислення. Від Айнштейна до штучного інтелекту: наука і технології, що змінили наш світ. Пер.з англ. І.Возняка. Харків: Віавт, 2022. 368с.
- Яценко Г. Інтенсифікація процесу комунікації у віртуальному навчальному середовищі. *Філософія освіти* № 1-2 (9), 2010. С. 295–311.
- Frank Webster Theories of the Information Society, 2006 London 312p.

References

- Voronkova V. G., Nikitenko V. O. Philosophy of the Digital Human and Digital Society: Theory and Practice: monograph. Lviv-Torun: Liha-Pres, 2022. 460 p.
- Zgurovsky M. The Path to the Information Society – from Geneva to Tunis. *Dzerkalo Tyzhnia*, 34 (562), 2005. pp. 4–6.
- Karpets L. A. Educational Reality of the Information Society: monograph. Kharkiv: Oberih, 2015. 387 p.
- Kultaeva M. D. Education as a Miracle and Disenchanted Reality. Spiritual and Intellectual Upbringing and Education of Youth in the 21st Century, 2021. No. 3. pp. 20–23.
- Kurbatov S. Distance Education as an Essential Component of Innovative Activity. *Philosophy of Education*. No. 1-2(10), 2011. pp. 305-311.
- Oleksenko R., Harbar H. Foreign Experience of Digital Transformation of Educational Systems in Modern Society. In *Digital Transformation of Socioeconomic, Managerial, and Educational Systems of Modern Society: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference, November 23–24, 2022* / Ed. by D. Phil. Sc., Prof. V. G. Voronkova. Zaporizhzhia: Publishing House “Helvetika,” 2022. pp. 292-297.
- Oltreid D. *New Thinking. From Einstein to Artificial Intelligence: Science and Technologies that Changed Our World*. Translated from English by I. Vozniak. Kharkiv: Viavt, 2022. 368 p.
- Yatsenko H. Intensification of the Communication Process in the Virtual Learning Environment. *Philosophy of Education* No. 1-2 (9), 2010. pp. 295–311.
- Frank Webster. *Theories of the Information Society*, 2006. London. 312 p.

LYUBOV, KARPETS – Doctor of Philosophical Sciences,
Full Professor, Head of the Ukrainian and Foreign Languages Department,
Kharkiv State Academy of Physical Culture (Kharkiv, Ukraine)
E-mail: Lubo.Karpets@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4263-7806>

MYKHAILO, BEILIN – Doctor of Philosophical Sciences,
Full Professor, Professor of the Humanitarian Sciences Department,
Kharkiv State Academy of Physical Culture (Kharkiv, Ukraine)
E-mail: mysh07bmv@gmail.com
ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-6926-2389>

YULIYA, KOVALENKO – PhD,
Associate Professor, Docent of the Ukrainian and Foreign Languages Department,
Kharkiv State Academy of Physical Culture (Kharkiv, Ukraine)
E-mail: julawa09@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5736-4249>

ORGANIZATION OF THE EDUCATIONAL PROCESS: THE ANTHROPOLOGICAL AND TECHNOLOGICAL COMPONENTS OF EDUCATIONAL REALITY

Abstract

In the context of a high-tech educational reality, fundamentally new trends are emerging in the acquisition of knowledge, altering the trajectory of the educational system to ensure the effective organization of the learning process through the use of the latest technologies while accounting for the anthropological component. The article addresses aspects of the actual and potential impact of advanced technologies on education. With the advent of the information technology era, the use of online resources in education has become a key stage in achieving a high level of awareness and knowledge. Educational reality is enriched by multi-faceted communication, enabling every individual who receives information through various channels to equally participate in a complete and identical discussion context, with the opportunity to listen and be heard. Information technologies allow for overcoming many physical barriers to communication, such as spatial and temporal distance, and they facilitate the construction and transformation of virtual identities. Thanks to the internet and mobile applications, individuals gain access to a vast array of informational and methodological resources that simplify the learning process. Technology enables the creation of personalized learning content tailored to individual needs and preferences. Adaptive learning platforms use algorithms to analyze performance and provide individualized learning paths and feedback. The rapid development of computer telecommunication and information systems, as well as multimedia tools, has a significant impact on education and has driven the emergence of new language teaching methods. Integrating artificial intelligence (AI) into foreign language learning has led to substantial advancements in how people acquire language skills. Personalized learning, real-time feedback, accessibility, immersive environments, increased engagement, and improved pronunciation have made language learning more efficient, effective, and enjoyable thanks to AI.

Key words: high-tech educational reality, advanced technologies, digital technologies, online platforms, communication, virtual learning, language education, artificial intelligence.

© The Authors(s) 2024
This is an open access article under
The Creative Commons CC BY license

Received date 05.07.2024
Accepted date 15.07.2024
Published date 15.08.2024

How to cite: Любов, Карпец, Михайло, Бейлін, Юлія, Коваленко. Організація освітнього процесу : антропологічна й технологічна складова освітньої реальності. Humanities studies: Collection of Scientific Papers / Ed. V. Voronkova. Zaporizhzhia : Publishing house “Helvetica”, 2024. 20 (97). P. 179–185.
doi: <https://doi.org/10.32782/hst-2024-20-97-20>